

Projektas

LIETUVOS
TARYBŲ
SOCIALISTINĖS
RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJA

(PAGRINDINIS ĮSTATYMAS)

1989m

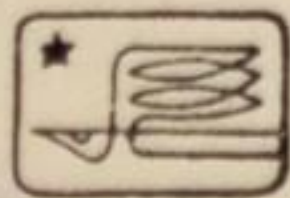
Projektas

LIETUVOS
TARYBŲ
SOCIALISTINĖS
RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJA

(PAGRINDINIS ĮSTATYMAS)

A-M Brazauskas, buvusio
prezidento anaičiau
keretas įvoktas, bedan-
tis Lietuva į naują,
okupaciją, tai yra
Lietuva Tarybų Sąjungos
sudėtyje.

VILNIUS „MINTIS“ 1989

Vadovaujama partija
Sąjunga, komunistų
(LKP) LDDP partija.

BBK 67.99(2L)01
L1333

LIETUVOS
TARYBŲ
SOCIALISTINĖS
RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJA

L 1203020000—366 R—89
M851(08)—89
ISBN 5—417—00459—6

© Leidykla „Mintis“, 1989

LIETUVIŲ TAUTA

- 13 a. pradžioje sukūrusi savo valstybę,
- šimtmečiais ryžtingai gynusi savo laisvę ir nepriklausomybę,
- išsaugojusi savo kalbą, raštą ir kultūrą,
- 1918 metais atgaivinusi savo valstybingumą,
- naujame istorinės raidos etape TSRS sudėtyje kurianti socialistinę teisinę valstybę,
- įtvirtindama humanizmo ir socialinio teisingumo idealus,
- siekdama užtikrinti Lietuvos valstybingumą, istorinio išliekamumo ir nacionalinės kultūros ugdy-mo sąlygas savo tėvų ir protėvių žemėje,
- plėtodama draugiškus santykius su visomis tau-tomis, suvokdama esanti viso pasaulio nacijų bendrijos dalis, priima ir skelbia šią Konstitu-ciją.

I. LIETUVOS TSR VISUOMENINĖS SANTVARKOS IR POLITIKOS PAGRINDAI

1 skirsnis

POLITINĖ SISTEMA

1 straipsnis. Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika — suvereni socialistinė teisinė valstybė, išreiškianti Lietuvos liaudies — darbininkų, valstiečių ir inteligentijos, respublikos visų tautybių gyventojų bendrą valią bei interesus.

2 straipsnis. Visa valdžia Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje kyla iš liaudies ir priklauso liaudžiai.

Liaudis savo suvereninę galią išreiškia per Liaudies deputatų tarybų rinkimus, deputatų priešlaikinio atšaukimo teisę ir per referendumą.

Valstybinę valdžią liaudis vykdo per Liaudies deputatų tarybas, sudarančias Lietuvos TSR politinį pagrindą. Visi kiti valstybiniai organai yra Liaudies deputatų tarybų kontroliuojami ir joms atskaitingi.

Tarybos taip pat yra liaudies suvereniteto, jos suverenių teisių garantas Respublikos teritorijoje.

3 straipsnis. Lietuvos TSR valstybinių organų sudarymas ir veikla grindžiama demokratijos principais; visi valstybinės valdžios organai nuo žemiausių iki aukščiausiųjų renkami, jie ir jų pareigūnai liaudžiai atskaitingi ir, pareikšto nepasitikėjimo atveju, atšaukiami.

4 straipsnis. Visi Respublikos valstybiniai organai, valstybinės, politinės, visuomeninės organizaci-

jos ir jų pareigūnai, visuomeniniai judėjimai veikia teisėtumo ir socialinio teisingumo bei viešumo pagrindais, laikosi TSRS Konstitucijos, Lietuvos TSR Konstitucijos ir įstatymų, užtikrina teisėtvarkos, visuomenės interesų, piliečių teisių ir laisvių apsaugą.

5 straipsnis. Svarbiausi Respublikos valstybinio bei visuomenės gyvenimo klausimai pateikiami liaudies svarstymui, taip pat sprendžiami referendumu.

Referendumą skelbia Lietuvos TSR liaudies deputatų suvažiavimas savo iniciatyva, arba pasiūlius ne mažiau kaip trečdaliui Lietuvos TSR liaudies deputatų arba trims šimtams tūkstančių rinkėjų.

Svarbiausiems vietinės reikšmės klausimams spręsti gali būti rengiami rajonų ir miestų referendumai.

Referendumo vykdymo tvarką nustato įstatymas.

6 straipsnis. Lietuvos Komunistų partija — TSKP sudėtinė dalis — yra visuomenės politinis avangardas.

LKP tarnauja liaudžiai ir telkia ją socializmui kurti.

Visos partinės organizacijos ir partijos organai veikia TSRS ir Lietuvos TSR Konstitucijos ir įstatymų ribose.

7 straipsnis. Politinės, profesinės, jaunimo, moterų, veteranų, kooperatinės, visuomeninės organizacijos ir visuomeniniai judėjimai, kūrybinės sąjungos ir mokslo draugijos sutinkamai su savo įstatų bei programų uždaviniais dalyvauja tvarkant valstybinius ir visuomeninius reikalus, sprendžiant politinius, ūkinius ir socialinius-kultūrinius klausimus.

8 straipsnis. Darbo kolektyvas yra įmonės (ūkio, organizacijos) šeiminkas, savarankiškai sprendžia vadovų parinkimo, įmonės valdymo, gamybos, so-

IX. LIETUVOS TSR HERBAS, VĒLIAVA, HIMNAS IR SOSTINĖ

173 straipsnis. Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos valstybinį herbą sudaro baltas Vytis raudoname lauke.

174 straipsnis. Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos valstybinė vėliava yra tautinė vėliava, kurią sudaro audeklas, susidedantis iš trijų lygių horizontalių spalvotų juostų: viršutinės — geltonos, vidurinės — žalios, žemutinės — raudonos.

175 straipsnis. Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos valstybinis himnas — V. Kudirkos „Tautiška giesmė“.

176 straipsnis. Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos sostinė yra Vilniaus miestas — ilgaamžė istorinė Lietuvos sostinė.

X. LIETUVOS TSR KONSTITUCIJOS GALIOJIMAS IR JOS KEITIMO TVARKA

177 straipsnis. Visi Lietuvos TSR įstatymai ir kiti valstybinių organų aktai leidžiami remiantis šia Konstitucija ir sutinkamai su ja.

178 straipsnis. Lietuvos TSR Konstitucija keičiama Lietuvos TSR liaudies deputatų suvažiavimo sprendimu, priimtu ne mažesne kaip dviejų trečdalių bendro Lietuvos TSR liaudies deputatų skaičiaus dauguma arba referendumu.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios
Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

A-M Бразайскас

Lietuvos TSR Aukščiausiosios
Tarybos Prezidiumo sekretorius

Li333 Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Konstitucija (Pagrindinis įstatymas): Projektas.— V.: Mintis, 1989.— 67 p.

ISBN 5—417—00459—6

I 1203020100—366
M851(08)—89 R—89

BBK 67.99(2L)01
MBBK 34T(TL)

КОНСТИТУЦИЯ
(Основной закон). Проект
Литовской Советской Социалистической Республики
На литовском языке
Издательство «Минтис» ЛитССР
г. Вильнюс, 1989 г.

LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJA
(Pagrindinis įstatymas). Projektas

Korektorės: Irena Čupalienė, Alina Gobienė

ИБ № 4210

Duota rinkti 1989 03 15. Pasirašyta spaudai 1989 03 28. Formatas 70×
×90¹/₃₂. Popierius spaudos Nr. 2. Garnitūra „Baltika“, 9 punkty.
Iškilioji spauda. 2,48 sąl. sp. 1. 2,63 sąl. spalv. atsp. 2,71 apsk.
leid. 1. Tiražas 20 000 egz. Užsakymas 953. Kaina 10 kp.

Leidykla „Mintis“, 232600 Vilnius, Z. Sierakausko 15.
Spaudė Motiejaus Šumausko spaustuvė, 232600 Vilnius,
A. Strazdelio 1.